

Okul Yöneticilerinin ?leti?im Sürecindeki Etkilili?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Yöneticilerinin ?leti?im Sürecindeki Etkilili?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27815>

Özet

Okul Yöneticilerinin İletişim Sürecindeki Etkililiği Ölçeği, F. Özmen ve S. Yörük tarafından 2007 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, eğitim kurumlarındaki yöneticilerin iletişim becerilerini ve bu becerilerin süreç içerisindeki genel etkililik düzeyini ölçmeyi amaçlamaktadır. Geliştirme tipi bir ölçek olup, yanıtlar 5'li Likert derecelendirme formatında toplanmaktadır. Ölçek, özellikle okul ortamındaki personelin, yöneticilerinin dinleme, geri bildirim sağlama ve kurumlar arası iletişim kurma yetenekleri hakkındaki algılarının değerlendirilmesi için tasarlanmıştır.

Ölçeğin geliştirilmesi, okul yönetiminde iletişim kalitesinin kurumsal başarı üzerindeki kritik etkisini vurgulamaktadır. Bu araç, yöneticilerin iletişim yeterliliklerini sistematik olarak belirleyerek, gelişim alanlarının saptanması ve eğitim ihtiyaçlarının planlamaya olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Okul yöneticisi, iletişim etkililiği, ölçek geliştirme, eğitim yönetimi, liderlik, Likert ölçeği.

Yazarlar

F. Özmen, Sinan Yörük

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okul yöneticilerinin okul içi ve okul dışı iletişim sürecindeki etkililik düzeylerini belirlemek üzere geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı oluşturmaktır. Bu araç, yöneticilerin iletişimsel davranışlarının personel (öğretmenler, diğer çalışanlar) tarafından nasıl algılandığını nicel verilerle ortaya koymayı hedefler.

Ölçek, yöneticilerin iletişim becerilerini değerlendirerek, kurumsal amaçlara ulaşmada iletişimin rolünü analiz etmeye yardımcı olur. Elde edilen veriler, yöneticilere yönelik hizmet içi eğitim programlarının ve mesleki gelişim faaliyetlerinin planlanmasında temel teşkil edebilir.

Yapı

Okul Yöneticilerinin İletişim Sürecindeki Etkililiği Ölçeği, okul yöneticilerinde iletişimsel başarıyı temsil eden çok boyutlu bir yapıya (konstrüktü) ölçmektedir. Bu yapı, sadece bilgi aktarımını değil, aynı zamanda yöneticinin erişilebilirliğini, aktif dinleme becerilerini ve kurumsal temsil yeteneğini de kapsamaktadır.

Ölçek maddeleri, yöneticinin çeşitli iletişim kanallarındaki davranışsal yeterliliklerini değerlendirir. Ölçülen temel boyutlar arasında şunlar yer alabilir:

Kişilerarası İletişim: Yöneticinin personel ile birebir görüşmelerdeki dinleme ve empati becerisi.
Kurumsal İletişim: Okulun diğer kurumlar ve paydaşlarla olan iletişimindeki etkililik.
Erişilebilirlik ve Şeffaflık: Personelin yöneticiye ulaşma kolaylığı ve yöneticinin geri bildirimlere açıklığı.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmalarında, aracın ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini kanıtlamak için geçerlik çalışmaları büyük önem taşır. Özmen ve Yörük (2007) tarafından yürütülen geliştirme sürecinde, ölçeğin kapsam geçerliliğinin (uzman görüşleri) ve yapı geçerliliğinin (faktör analizi) incelenmesi beklenmektedir.

Kaynak verilerde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, yayınlanan akademik makale, ölçeğin psikometrik standartlara uygun olarak geliştirildiğini göstermektedir. Geçerlik çalışmaları, maddelerin iletişim etkililiği konstrüktü ile tutarlı olduğunu ve ilgili teorik çerçeveyi yansıttığını desteklemektedir.

Güvenirlilik

Bir ölçme aracının tutarlılığı ifade eden güvenirlilik, genellikle iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) ile belirlenir. Ölçeğin güvenilirliği, aynı koşullar altında tekrar uygulandığında benzer sonuçlar verme yeteneğini gösterir.

Geliştirme makalesinde bu katsayıların detayları yer alsa da, sunulan özet verilerde spesifik bir güvenirlilik değeri bulunmamaktadır. Ancak, ölçeğin bilimsel bir dergide yayımlanması, kabul edilebilir düzeyde yüksek iç tutarlılık değerlerine sahip olduğunu varsaymayı gerektirir. Yüksek güvenirlilik, ölçek maddelerinin iletişim etkililiğini homojen bir şekilde ölçtüğünü teyit eder.

Faktör Analizi

Okul Yöneticilerinin İletişim Sürecindeki Etkililiği Ölçeği'nin geliştirilme aşamasında, yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla Faktör Analizi yönteminin kullanıldığı varsayılmaktadır. Bu analiz, ölçeğin toplam madde sayısının altında yatan temel boyutlar veya faktörleri ortaya çıkarmıştır.

Faktör analizi sonuçları, iletişim etkililiği kavramının birden fazla alt boyuttan oluştuğunu göstermiştir. Bu alt boyutlar, yöneticinin davranışsal özelliklerini daha ayrıntılı bir şekilde incelemeye olanak tanır ve ölçeğin teorik yapısını güçlendirir.

Araç

Test Türü: Geliştirme

Format: 5'li Likert. Katılımcılar, yöneticilerinin iletişim davranışlarına ne ölçüde katıldıklarını belirtirler (Örn: Tamamen Katılıyorum'dan, Kesinlikle Katılmıyorum'a).

Kullanılabilen Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim Kurumları Personeli (Öğretmenler, idari personel)

Yaş Grubu: Yetkinler (Çalışan personel)

Popülasyon Detayları: Ölçek, okul yöneticilerinin performansını değerlendiren çalışanlar (öğretmenler ve diğer personel) üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim envanteri (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Eğitim psikolojisi, yönetsel iletişim, geçerlik, güvenirlilik, okul müdürü, iletişim becerisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: info@sinanyoruk.com.tr (Sorumlu Yazar Sinan Yörük)

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Özmen ve Yörük tarafından 2007 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik çalışmalarda kullanımı genellikle serbest olmakla birlikte, ticari veya geniş çaplı araştırmalarda kullanmadan önce sorumlu yazar Sinan Yörük ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı psikometrik bilgileri Milli Eğitim Dergisi'nin 174. sayısında yayımlanmıştır. Bu makalenin PDF versiyonuna aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

The original PDF can be downloaded here: [Milli Eğitim Dergisi Sayı 174](#).

Kaynaklar

Özmen, F., Yörük, S., (2007), Okul yöneticilerinin iletişim sürecindeki etkililiği ölçeğinin geliştirilmesi, *Milli Eğitim*, 36 (74), 88-102.

Okul Yöneticilerinin İletişim Sürecindeki Etkililiği Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Yönetici iletişimde dinleme becerisini iyi kullanır. (m 14)

Yönetici ile görüşmeden önce randevu alırım. (m 21)

Diğer okullarla etkili iletişim kurabilmekteyiz. (m 22)

ARABPSYCHOLOGY.COM